

Af
Kai Kjær-Hansen

Men selv om det nu skulle være tabere

Kristne jøder, som af ærlig overbevisning er kommet til at tro på Jesus som deres Messias, føler sig ofte udfordret af en ubehagelig propaganda mod kristen mission. Lærer ved Meningshedsfakultetet, theol. dr. Kai Kjær-Hansen, ser på problemet i lyset af meget talende opinionsundersøgelser. At krisendommen også tiltrækker menneskelige tabere er jo ikke ligefrem noget vi tabere skal give undskyldning for.

Den første præsident for Den jødekristne Alliance, Sir Leon Levinson, sagde i 1925 om de kristne jøder: »Vi er et dobbelt foragtet og et dobbelt eksileret folk — eksileret sammen med den jødiske race og eksileret fra den jødiske race på grund af vor tro, foragtet ligesom den jødiske race, men foragtet af den jødiske race på grund af vor tro«.

At troende jøder må se med foragt på de midler, den kristne mission op gennem tiderne har taget i anvendelse, er der ikke noget at sige til. Ligele-

des er det forståeligt, at jøder, der mener noget med deres jødedom, vil forsøge at afvæbne den kristne mission. Og at troende jøder må foragte den med-jøde, som har solgt sig selv øare for at kunne spise en ret linser med kristne, er vel også forståeligt.

Skønt det naturligvis ikke kan udelukkes, at motiverne kan være flossede for en jøde, der vender sig til kristendommen, er det næppe ret almindeligt i dag, at en jøde vender sig til kristendommen

for bedre at kunne komme frem. I en sympatisk jødisk bog fra 1978 om jøder og »jødisk kristendom«, som ud fra en jødisk grundholdning søger at vejlede jøder, der er blevet tiltrukket af kristendommen, siges det da også åbent, at tiderne har skiftet i det mindste for amerikanske jøder. Det er ikke længere sociale dårlige forhold eller ønsket om en økonomisk gevinst, der er den afgørende faktor for, at nogle jøder føler sig tiltrukket af kristendommen.

Alligevel hører det ikke sjældenhederne til, at netop sådanne argumenter drages frem i den israelske presse, når sagen gælder den kristne mission. Uden overdrivelse kan det hævdes, at der hver måned i de seneste år har været flere artikler i den israelske presse om, at den kristne mission udnytter sådanne socialt dårligt stillede — og dermed »fanger« sådanne i »missionens net«.

Skønt Israel har en fri presse, har forskellige anti-missionsorganisationer haft held til at fodre den israelske offentlighed — via pressen — med informationer af yderst tvivlsom karakter. Anklagen mod den kristne mission er, at den udnytter socialt dårligt stillede.

Fra den kristne missions side, ofte kanaliseret igennem Det forenede kristne råd i Israel, har man på forskellig måde protesteret imod denne ensidige behandling. Senest findes en »udfordring til den israelske presse« i det nævnte råds officielle organ, hvor det hævdes, at »reporterne modtager materiale fra deres kilder, men de gør givetvis ikke noget for at afchecke det. De accepterer uden videre det, der fortælles af dem, der leder propagandaen imod kristne eller dem, der personligt er modstandere af kristne«.

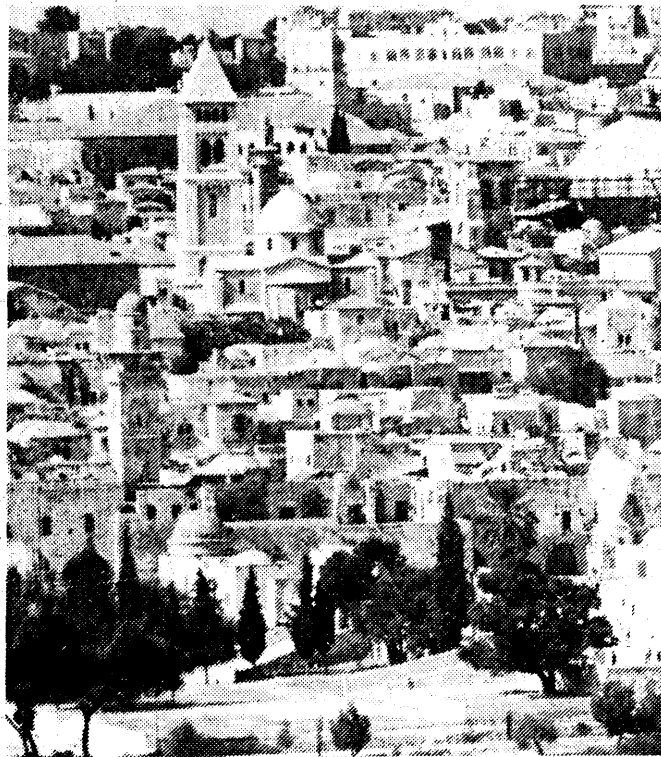
Og artiklen fortsætter: »Det er smertefuldt for mig at sætte det på tryk, men meget af det publicerede materiale

er rent ud sagt injurierende, så unøjagtigt og bagvaskende er det. Men min pointe er her, at det viser en fuldstændig mangel på journalistisk integritet, hvilket burde gøre redaktørerne eller reporterne skamfulde«.

Disse ord fra den kristne side skal ikke mindst forstås på baggrund af en hetz imod en gruppe kristne jøder i Tiberias i slutningen af forrige år samt en ildspåsættelse af den Messianske Forsamlings bygning i Jerusalem, som dog ikke nåede at anrette store materielle skader, i begyndelsen af januar dette år.

Men der publiceres også stadigvæk bøger, hvor den gamle anklage imod de kristne mission føres frem. I en amerikansk bog fra 1980, skrevet med det mål at gen-drive kristne argumenter for at blive kristen, siger den jødiske forfatter, Samuel Levine, at de fleste, som bliver kristne, gør det af psykologiske grunde. Hvis man bare borer dybt nok, hævder han, vil man i de fleste tilfælde finde »et brudt hjem, et ulykkeligt ægteskab, en person, der mangler kærlighed — kort sagt, en som behøver en »Big Daddy« til at trøste sig«. Men, fortsætter forfatteren: »Det, de sandsynligvis mest har brug for er en god ven, ikke en psykologisk fader-figur placeret på væggen med sine hænder strakt ud på et kors«.

Nu skylder kristne for så vidt ikke at give nogle undskyldninger for, at den krist-

Skønt Israel har en fri presse, har forskellige antimissionsorganisationer haft held til at fodre den israelske of fentlighed — via pressen — med informationer af yderst tvivlsom karakter.

ne tro altid har henvendt sig til taberne. Og at der blandt kristne jøder også er sociale tabere, skal ikke skjules. Tværtimod må man vel sige: forhåbentlig da! Men set fra en anden vinkel er der imidlertid ikke noget at sige til, at kristne jøder, som af ærlig overbevisning er kommet til at tro på Jesus som deres Messias, har følt sig udfordret. Sådan som vi andre jo også gør det i vore kristne omgivelser, når nogen forsøger at bilde andre ind, at det f.eks. kun er specielt dum-

me mennesker, der tror på det kristne budskab.

Under alle omstændigheder har organisationen »Jews for Jesus« foretaget en undersøgelse i 1982. Den blev offentliggjort sidste år. Ud fra flere vinkler er den interessant:

Det fremgår nemlig, at amerikanske kristne jøder ikke adskiller sig næneværdig fra den almindelige jødiske befolkning. Næsten 70 pct. af de amerikanske kristne jøder viste sig at være mellem 20 og 49 år. Det fremgår imidlertid,

at kristne jøder generelt har en højere uddannelse end de øvrige amerikanske jøder. Og hvad angår spørgsmålet om deres jødiske livsstil, fremgår det, at den er vedligeholdt, hvis ikke direkte øget. Undersøgelsen lægger ikke slør over det for alle jøder ømtålelige spørgsmål vedrørende de blandede ægteskaber. For den jødiske befolkning svinger tallet mellem 35 pct. og 50 pct. For de kristne jøder er det på 46 pct., hvilket synes at være en lidt højere procent end blandt andre jøder i USA.

Undersøgelsen forsøger også at give svar på de ydre årsager til, at jøder føler sig tiltrukket af kristendommen. Hvad angår den første kontakt med det kristne budskab, angav næsten halvdelen (47 pct.), at det skete gennem venner eller andre individuelle kristne. Til sammenligning kan anføres, at kun 2 pct. angav radio/TV/film. Og kun 3 pct. angav en personlig krisesituation, hvilket modsiger den ofte anførte påstand fra jødisk side om, at jøder, der kommer til tro på Jesus, er emotionelt ustabile. Kun 1 pct. angav spørgsmålet om det evige liv og frygt som hovedårsag til deres første tilnærmelse til kristendommen.

Skønt en sådan opinionsundersøgelse, baseret på 1014 personer, sikkert kan angribes — ikke mindst fordi det er kristne jøder, der selv har foretaget den — viser dog tilsvarende undersøgelser

foretaget blandt kristne samme tendens, hvad angår vigtigheden af det personlige møde mennesker imellem, når evangeliet skal rækkes videre. Store TV-fremstød har vel den vigtige funktion at holde rygtet om Jesus i live. Men derfor er det nu alligevel talende — og kan sikkert også sige noget ind i vores egen situation — at kun 2 pct. af de amerikanske jøder angav radio/TV/film som den primære årsag til deres første interesse for det kristne budskab, mens 47 pct. angav en ven eller et medmenneske.

Teknik er en dårlig erstatning for mennesker, når evangeliet skal rækkes videre, selv om teknik kan have sin betydning.

Vender vi os nu til Israel, blev der her sidste år foretaget en tilsvarende undersøgelse på foranledning af den israelske afdeling af De forenede Bibelselskaber. Denne undersøgelse blev foretaget af et professionelt israelsk og ikke-kristent opinionsinstitut. Nogle af resultaterne fra denne undersøgelse er gengivet i det seneste nummer af organet for Det forenede kristne Råd i Israel.

Undersøgelsen viser, at 12 pct. af de jødiske hjem i Israel er i besiddelse af et Ny Testamente. Mens halvdelen af disse er indbundet sammen med et Gammelt Testamente, er den anden halvdel i separate udgaver. Og halvdelen af eksemplarerne af Ny Testamente er på moderne hebraisk.

Undersøgelsen giver også svar på i hvilke sociale miljøer de pågældende Ny Testamente befinder sig. Jo højere en uddannelse en person har, desto større er sandsynligheden for, at vedkommende også har et Ny Testamente. Og tilsvarende: jo mere sekulariseret en jøde er, desto større er sandsynligheden for, at han eller hun ejer et Ny Testamente. Alligevel findes ifølge undersøgelsen ét ud af hver femte Ny Testamente i religiøse hjem. Dog fremgår det ikke, hvilket kriterier der er lagt til grund for betegnelsen »religiøs«. Inden for jødedommens rammer er der, som vi også kender til det hos os selv, nok så forskellig opfattelse af, hvordan »religiøs« skal opfattes. Men man rammer nok ikke helt ved siden af, dersom man i denne sammenhæng betragter »religiøs« som udtryk for, at den adspurgte mener at tage sin jødedom alvorlig, og hvor »religiøs« således danner modpol til »sekulariseret«.

Videre fremgår det, at sandsynligheden for at finde et Ny Testamente hos personer, der er opvokset i hjem med en orientalsk baggrund er mindre end for anden generations israelere eller for jøder, der er immigreret fra Vesten til Israel.

På spørgsmålet: »Har du nogensinde læst noget fra Ny Testamente?« svarede 12 pct. »Ja«. Andre 11 pct. svarede »Ja, men meget lidt«. Også hvad angår læsningen af Ny

Testamente er denne størst for personer med en højere uddannelse, en vestlig kulturbaggrund samt for sekulariserede israelere.

Denne læsning af Ny Testamente er også forsøgt relateret til læsningen af Tanach, den jødiske betegnelse for deres Bibel, den, som vi kristne måske med en mindre heldigt betegnelse kalder Det gamle Testamente. 48 pct. hævdede at læse Tanach i det mindste undertiden. Sammenlignet med en tilsvarende undersøgelse fra 1970 viser dette tal en nedgangstendens, idet tallet i 1970 blev angivet som 65 pct.

Når det kommer til spørgsmålet om læsning af Ny Testamente i skolerne, viser undersøgelsen, at 43 pct. var positivt indstillede over for dette. De resterende 57 pct. fandt det derimod uønsket at inkludere Ny Testamente i skolernes historieundervisning.

Men gennemgår man nu jødiske skolebøger, der behandler den jødiske historie i perioden op til templets fald i år 70 e.Kr., og som benyttes i de offentlige skoler i Israel, er det normalt, at disse skolebøger behandler krisendommens oprindelse og har et afsnit med om Jesus.

På baggrund af en analyse af 10 skolebøger, der blev publiceret i årene 1946-1971 opsummerer Pinchas E. Lapid skolebøgernes billede af Jesus på følgende måde: Kristnes jødehad op gennem

historien lægges ikke Jesus til last. Almindeligvis er Jesus »jødiskhed« understreget, selv om forståelsen af hans historiske rolle varierer. Og ofte understreges det, at Jesus forblev loyal med Torah'en, selv om han divergerede fra den normative jødedom.

Af flere forskellige årsager er det naturligvis vanskeligt at sammenligne danske og israelske skolebørns interesse for og kendskab til Ny Testamente og Gammelt Testamente. Men jeg har alligevel en vis fornemmelse af, at israelske skolebørn kender mere til deres »rødder« end danske skolebørn kender til deres »kristne rødder«. Og jeg er ikke utilbøjelig til at mene, at en del israelske skolebørn kender lige så meget til Jesus, som en del danske skolebørn. Nogle vil måske sige: lige så lidt, når det angår de danske børn.

Men uanset rigtigheden af disse formodninger, holder dele af den israelske presse myten i live om; at det kun er psykisk vrang, sociale tabere eller jøder, der ønsker en økonomisk gevinst, som lader sig indfange i missionens net i Israel. Uden at ville benægte, at kristentro er for tabere, viser de omtalte undersøgelser alligevel en tendens, som modsiger sådanne påstande.

Det hænger vel sammen med, at også ethvert normalt menneske — hvad det så end er for noget — over for Gud er en taber.

KAI KJÆR HANSEN